

Rama IX Art Museum Foundation

พิมาน มุลประมุข

PIMARN MULPRAMOOK

สนิท ดิษฐพันธ์

SANIT DISATAPUNDHU

Rama IX Art Museum Foundation

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ รัชกาลที่ ๙ กรุงเทพฯ

NATIONAL GALLERY, BANGKOK, THAILAND

นิทรรศการพิเศษเชิดชูเกียรติศิลปินอาวุโส

พิมาน มุลประมุข

ศิลปินแห่งชาติ ปี ๒๕๓๑

สนิท ดิษฐพันธ์

ศิลปินแห่งชาติ ปี ๒๕๓๒

จัดโดย กรมศิลปากร

ณ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์

ถนนเจ้าฟ้า กรุงเทพมหานคร

๕ - ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๓๔

Rama IX Art Museum Foundation

THE DEPARTMENT OF FINE ARTS PRESENTS THE SPECIAL ART EXHIBITION
RETROSPECTIVE

PIMARN MULPRAMOOK

NATIONAL ARTIST 1988

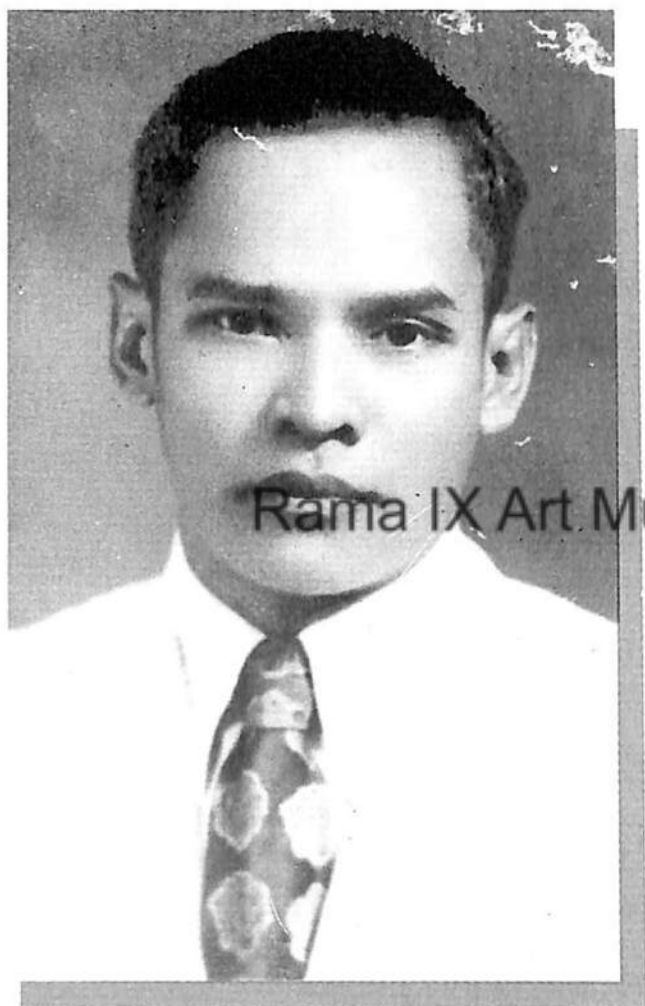
RETROSPECTIVE

SANIT DISATAPUNDHU

NATIONAL ARTIST 1989

AT THE NATIONAL GALLERY, CHAO FA ROAD, BANGKOK

NOVEMBER 5 - 30, 1991

Rama IX Art Museum Foundation

คำนำ

กรมศิลปากรมีหน้าที่รับผิดชอบในการผดุงรักษา ส่งเสริม เผยแพร่ศิลปวิทยาการและวัฒนธรรมของชาติในสาขาต่าง ๆ รวมทั้งด้านศิลปกรรม โดยมอบหมายให้ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ กองพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ รับผิดชอบในการสงวนรักษา ส่งเสริม เผยแพร่ และจัดแสดงศิลปกรรมที่มีคุณค่าทั้งแบบประเพณี และร่วมสมัย นอกจากนี้ยังได้ตั้งวัตถุประสงค์ไว้ว่าจะดำเนินการส่งเสริม สนับสนุน เผยแพร่ และให้กำลังใจแก่ศิลปินอาวุโส โดยจัดแสดงนิทรรศการพิเศษเชิดชูเกียรติ เพื่อเผยแพร่ผลงานศิลปกรรมของศิลปินไทย ให้เป็นที่รู้จักกว้างขวางออกสู่สายตาชาวไทยและชาวต่างประเทศ

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ กองพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ กรมศิลปากร ได้เริ่มจัดงานแสดงนิทรรศการพิเศษเพื่อเป็นเกียรติแก่ศิลปินอาวุโสเป็นครั้งแรก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๒๒ เรื่อยมาจนถึงปัจจุบันนี้ รวมศิลปินและนิทรรศการที่จัดไปแล้ว ดังนี้ คือ นายเขียน ยิ้มศิริ ดร.เพื่อ หริพิทักษ์ ภาพฝีพระหัตถ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน นายสวัสดิ์ ตันติสุข นายประสงค์ ปัทมานุช นายไพฑูรย์ เมืองสมบูรณ์ นายทวี นันทขว้าง และสำหรับปี ๒๕๓๔ นี้ คณะกรรมการดำเนินงานพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ กรมศิลปากร ได้พิจารณาเห็นสมควรจัดให้เป็นเกียรติและกำลังใจแก่นายพิมาน มูลประมุข และนายสนธิ ดิษฐพันธ์ ศิลปินอาวุโสผู้มีผลงานดีเด่นเป็นที่ยอมรับในวงการศิลปะทั่วไป

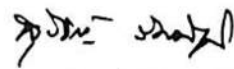
นายพิมาน มูลประมุข ศิลปินผู้มีความเป็นเลิศด้านประติมากรรม การปั้น หล่อ ได้สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมทั้งแบบสมัยใหม่ และแบบประเพณี ไว้เป็นจำนวนมาก ด้วยความอดทนและจริงจังมากกว่า ๕๐ ปี ผลงานของท่านเคยได้รับรางวัลเกียรตินิยมจากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติมาแล้ว และยังเป็นอาจารย์สอนศิลปะยุคบุกเบิกของมหาวิทยาลัยศิลปากรอีกด้วย จนในปี พ.ศ. ๒๕๓๑ ท่านก็ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (ประติมากรรม) ซึ่งนับเป็นเกียรติอย่างสูงสำหรับการทำงานของท่าน

นายสนธิ ดิษฐพันธ์ เป็นศิลปินอาวุโสคนสำคัญด้านจิตรกรรมในยุคบุกเบิกศิลปะสมัยใหม่ของประเทศไทย มีผลงานดีเด่นเป็นที่ยอมรับ และรู้จักกันว่ามีฝีมือยอดเยี่ยมในศิลปะการเขียนภาพเหมือนแบบสากล อีกทั้งยังสร้างสรรค์ผลงานด้านการออกแบบ เช่น การออกแบบเครื่องราชอิสริยาภรณ์ “ราชมิตราภรณ์” ธนบัตรไทยรุ่นแรก ดวงตราไปรษณียากร เป็นต้น ท่านเคยได้รับรางวัลเกียรตินิยมจากการแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ และในปี พ.ศ. ๒๕๓๒ ก็ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติเป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาทัศนศิลป์ (จิตรกรรม)

ปัจจุบันศิลปินทั้งสองท่านนี้ ยังคงปฏิบัติงานศิลปะอยู่เสมอมิได้ขาด แม้จะต้องหยุดชะงักไปบ้างเพราะสุขภาพ และวัยที่สูงขึ้นก็ตาม สำหรับนิทรรศการพิเศษครั้งนี้ ได้นำผลงานศิลปะที่ศิลปินทั้งสองท่านได้สร้างสรรค์ไว้ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน รวมทั้งผลงานเกียรติยศที่ได้รับรางวัล มาจัดแสดงเผยแพร่ให้ได้ชื่นชม

กรมศิลปากร ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากท่านผู้เป็นเจ้าของผลงานประติมากรรมฝีมือนายพิมาน มูลประมุข และผลงานจิตรกรรมฝีมือนายสนธิ ดิษฐพันธ์ ที่กรุณาให้ยืมมาจัดแสดง และอนุญาตให้ถ่ายภาพเพื่อพิมพ์เผยแพร่ในสื่อบัตร จึงขอถือโอกาสแสดงความขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

การจัดนิทรรศการพิเศษเชิดชูเกียรติศิลปินอาวุโสครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงไปด้วยดีดังตั้งใจ ก็ด้วยความร่วมมือจากคณะกรรมการที่ปรึกษา คณะกรรมการดำเนินงาน และผู้ใกล้ชิดที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับศิลปิน ที่ได้กรุณาสละเวลามาร่วมแรงร่วมใจกันดำเนินงาน กรมศิลปากรหวังว่าจะเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาหาความรู้ เป็นที่ชื่นชอบ รวมทั้งเป็นแรงบันดาลใจให้แก่อนุชนรุ่นหลัง ได้คิดสร้างสรรค์และจริงจังงานศิลปะไว้ให้ดำรงอยู่ตลอดไป และส่วนของความดี ความสำเร็จของนิทรรศการพิเศษนี้ กรมศิลปากรขอมอบให้เป็นเกียรติยศ และกำลังใจแก่ศิลปินอาวุโส นายพิมาน มูลประมุข และนายสนธิ ดิษฐพันธ์ ที่ได้สร้างสรรค์งานศิลปะอันเลิศ ให้แก่ชาติ ณ โอกาสนี้ด้วย

(นายสุวิชัย รัตมฤตติ)

อธิบดีกรมศิลปากร

FOREWORD

THE FINE ARTS DEPARTMENT IS RESPONSIBLE FOR THE CONSERVATION, PROMOTION AND PROPAGATING VARIOUS FIELDS OF KNOWLEDGE AND CULTURE OF THE NATION, INCLUDING ART OF WHICH THE TASK IS SHARED BY THE NATIONAL GALLERY, DIVISION OF NATIONAL MUSEUMS, FINE ARTS DEPARTMENT. THIS ORGANIZATION WORKS TO CONSERVE, PROMOTE AND PROPAGATE AS WELL AS EXHIBIT VALUABLE WORKS OF ART TRADITIONAL AS WELL AS CONTEMPORARY. BESIDES, IT HAS AS ITS OBJECTIVES TO PROMOTE, SUPPORT, PUBLICIZE AND ENCOURAGE SENIOR ARTISTS THROUGH SPECIAL EXHIBITIONS OF THAI ARTISTS' WORKS IN ORDER TO MAKE THEM BETTER KNOWN TO THE PUBLIC, BOTH THAI AND INTERNATIONAL.

THE NATIONAL GALLERY EXHIBITED THAI SENIOR ARTIST' WORKS FOR THE FIRST TIME IN 1979. SUCH EXHIBITIONS HONOURING SENIOR ARTISTS HAVE BEEN GOING ON SINCE THEN. SENIOR ARTISTS WHOSE WORKS WERE PUT TO PUBLIC VIEWING ARE, FOR EXAMPLE, KHIEN YIMSIRI, DR. FUA HARIBHITAK, PAINTINGS BY HIS MAJESTY THE KING, SAWASDI TANTISUK, PRASONG PADMANUJA, PAITUN MUANGSOMBOON, TAWEE NANDAKWANG. FOR THIS YEAR, 1991, THE NATIONAL GALLERY ORGANIZE COMMITTEE, FINE ARTS DEPARTMENT AGREED TO PUT UP AN EXHIBITION IN HONOUR OF PIMARN MULPRAMOOK AND SANIT DISATAPUNDHU, TWO SENIOR ARTISTS WHOSE WORKS ARE WELL ACCEPTED IN THE ART CIRCLE.

PIMARN MULPRAMOOK EXCELS IN SCULPTURE OF WHICH HE HAS CREATED NUMEROUS PIECES IN BOTH MODERN AND TRADITIONAL STYLES. DURING THE PAST 50 YEARS OF WORK IN WHICH HE PUTS HIS HEARTS AND MINDS, SOME OF HIS EXCELLENT PIECES OF ART WON THE NATIONAL ART PRIZES. HE WAS ALSO ONE OF THE PIONEER TEACHER OF THE UNIVERSITY OF FINE ARTS. IN 1988 HE WAS NAMED THE NATIONAL ARTIST, THIS IS DEEMED A GREAT HONOUR FOR HIS LIFE AS AN ARTIST.

SANIT DISATAPUNDHU IS AN IMPORTANT SENIOR PAINTING ARTIST IN THE PIONEER DAYS OF MODERN ART. HIS EXCELLENT WORKS HAVE BEEN ACCEPTED AND KNOWN FOR THE EXCELLENCE IN PORTRAIT. HE IS KNOWN ALSO FOR HIS DESIGN WORKS. FOR EXAMPLE, A ROYAL DECORATION "THE MOST AUSPICIOUS ORDER OF THE RAJAMITRAKHORN", THE THAI BANK NOTE, POSTAGE STAMPS, ETC. HE WON THREE TIMES SECOND PRIZES IN THE NATIONAL EXHIBITION OF ART, AND IN 1989 HE WAS HONOURABLY NAMED AS THE NATIONAL ARTIST.

THESE TWO GREAT ARTISTS PRACTICE WORKS OF ART TO-DATE, ALTHOUGH SOMETIMES INTERRUPTED BY THE POOR HEALTH WHICH CAME WITH OLD AGE.

IN THIS SPECIAL EXHIBITION, THEIR WORKS, FROM THE EARLY DAYS TO DATE INCLUDING THE AWARD WINNING PIECES ARE BROUGHT FOR PUBLIC VIEWING AND ADMIRATION.

THE FINE ARTS DEPARTMENT WISHES TO EXPRESS ITS APPRECIATION TO THE TWO SENIOR THAI ARTISTS, PIMARN MULPRAMOOK AND SANIT DISATAPUNDHU INCLUDING THE OWNERS OF ART WORKS CREATED BY THESE TWO ARTISTS, FOR THEIR COOPERATION IN CONSENTING TO BRING TO THE EXHIBITION THEIR SCULPTURES AND PAINTING AS WELL AS PHOTOGRAPH TAKING FOR PRINTING IN THIS CATALOG. THE FINE ARTS DEPARTMENT ALSO WISHES TO THANK THE ADVISORY AND ORGANIZING COMMITTEES FOR MAKING THIS EXHIBITION POSSIBLE.

FINE ARTS DEPARTMENT

พิมาน มุลประมุข

เกิด ๙ สิงหาคม พ.ศ. ๒๔๕๕ (อายุ ๗๙ ปี) กรุงเทพฯ

การศึกษา

- โรงเรียนโฆสิตสโมสร
- เพาะช่าง
- ๒๔๗๗ - โรงเรียนศิลปากร กรมศิลปากร (รุ่นเดียวกับ สิทธิเดช แสงหิรัญ) ประติมากรรม

อาชีพ

- ๒๔๘๑ - รับราชการกองหัตถศิลป์ กรมศิลปากร
- ๒๕๒๒ - ลาออกจากราชการเพื่อทำงานศิลปะ

ผลงานศิลปะที่ดีเด่นพอสังเขป ดังนี้

- ปั้นหล่อพระพุทธรูปแบบพระพุทธรุฒนและนำไปหล่อที่วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ บางเขน ในสมัยจอมพล ป.พิบูลสงคราม เป็นประธาน
- ปั้นพระพุทธรูปปางสมาธิ เพื่อกาลิมปง ประเทศอินเดีย
- ปั้นภาพปูนสูงท่อนสาวรีย์ประชาธิปไตย กรุงเทพฯ
- พระพุทธรูปปฏิมาชัยวัตร พระพุทธรูปยืนปางรำพึง พระพุทธรูปนั่งสมาธิ พระพุทธรูปปางนาคปรก ปั้นถวายในสมัยพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน
- ปั้นพระพุทธรูปปางถวายเนตร ถวายสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี
- หลวงพ่อสด วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ (พระมงคลเทพมุนี) และพระครูสุทธิสาร

รางวัลเกียรติยศ

- ถ้วยรางวัลจากการประกวดศิลปะที่วังสราญรมย์
- รางวัลประกวดศิลปะในงานฉลองรัฐธรรมนูญ
- ๒๔๙๒ - รางวัลเกียรตินิยมอันดับ ๒ เหรียญเงิน การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๑
- ๒๔๙๘ - รางวัลเกียรตินิยมอันดับ ๒ เหรียญเงิน การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๖
- ผลงานประติมากรรมได้รับเลือกร่วมแสดงในการแสดงประติมากรรมไทย ในลอนดอน
- ๒๕๒๗ - ได้รับประกาศเกียรติคุณเป็นศิลปินเกียรติคุณอาวุโส ในโอกาสงานครบรอบ ๑๐ ปี ของ หอศิลป์พระศรี
- ผลงานได้รับเลือกแสดงในพิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ หอศิลป์ กรมศิลปากร
- ๒๕๓๑ - ได้รับการยกย่องเชิดชูเกียรติให้เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาศิลปะ (ประติมากรรม)

PIMARN MULPRAMOOK

BORN :

AUGUST 9, 1912, BANGKOK, THAILAND

EDUCATION :

- POH CHANG SCHOOL OF ARTS AND CRAFTS, TEACHER TRAINING DEPARTMENT
- SCHOOL OF FINE ARTS, THE FINE ARTS DEPARTMENT (PRESENTLY SILPAKORN UNIVERSITY)

OCCUPATION :

SCULPTOR OF THE TRADITIONAL ARTS DIVISION, FINE ARTS DEPARTMENT

AWARDS AND HONOR :

- 2ND PRIZE, WINNER CUP FROM ART COMPETITION AT WANG SARANROM
- 2ND PRIZE, FROM ART COMPETITION IN OCCASION OF CONSTITUTION CELEBRATION, 1944
- 2ND PRIZE, SILVER MEDAL, 1ST NATIONAL EXHIBITION OF ART AT FINE ARTS DEPARTMENT, BANGKOK, 1949
- 2ND PRIZE, SILVER MEDAL, 6TH NATIONAL EXHIBITION OF ART AT FINE ARTS DEPARTMENT, BANGKOK, 1955
- APPOINTED HONORABLE "NATIONAL ARTIST", 1988

Rama IX Art Museum Foundation

Rama IX Art Museum Foundation

- ต้นแบบ : พระมงคลเทพมุนี (หลวงพ่อดุสิต) วัดปากน้ำ ภาษีเจริญ
ศิลปิน : พิมาน มุลประมุข
เทคนิค : ขี้ผึ้ง
ขนาด : ๑๙ x ๔๕ ซม.
สมบัติของ : ศิลปิน
รางวัล : เกียรติคุณอันดับ ๒ เหรียญเงิน การแสดงศิลปกรรมแห่งชาติ ครั้งที่ ๖

ORIGINAL WORK OF PHRA MONGKOL THEPMUNI

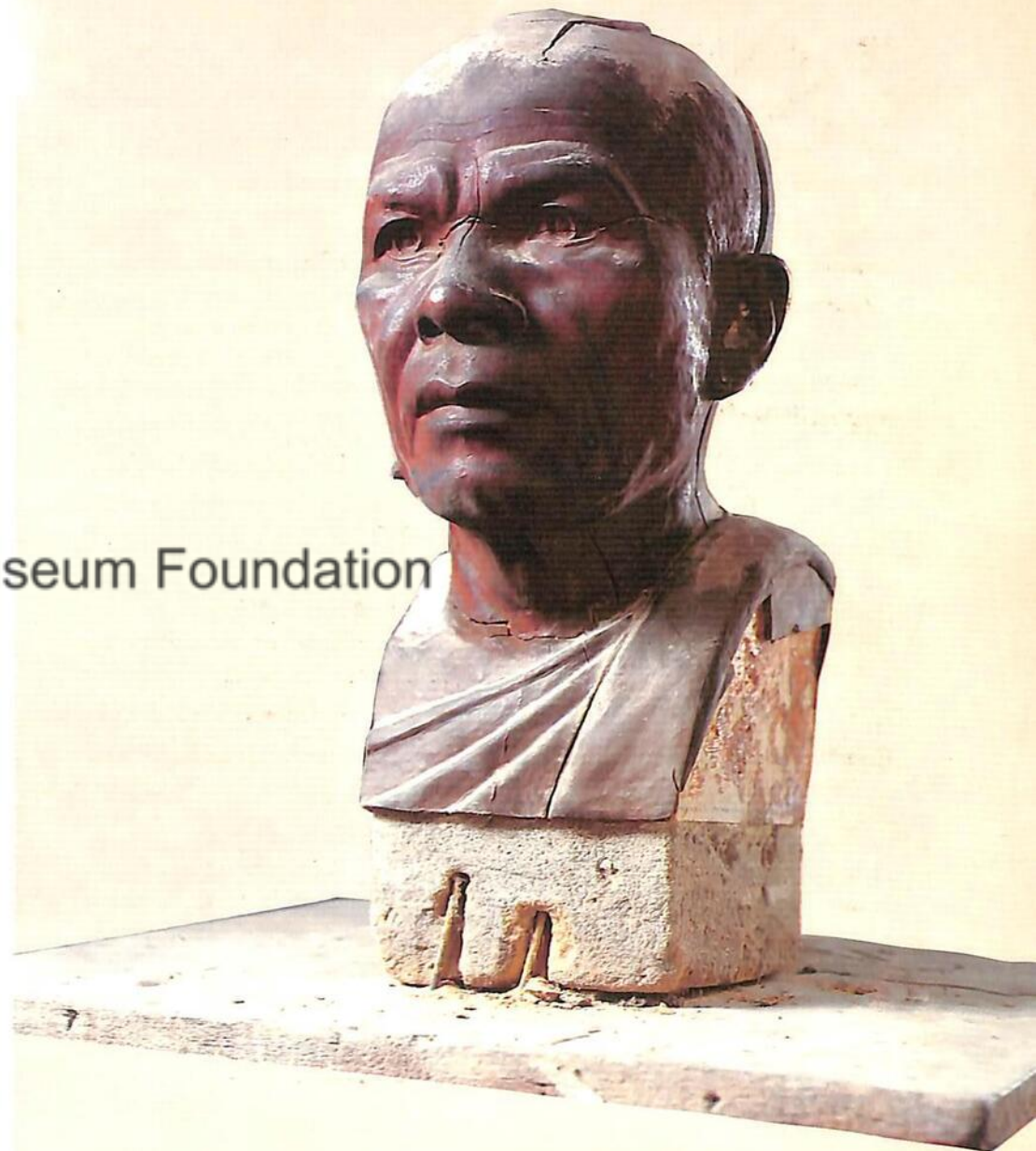
ARTIST PIMARN MULPRAMOOK

TECHNIQUE WAX

SIZE 19 x 45 CMS

COLLECTION ARTIST

AWARD 2ND PRIZE SILVER MEDAL, THE 6TH NATIONAL EXHIBITION OF ART

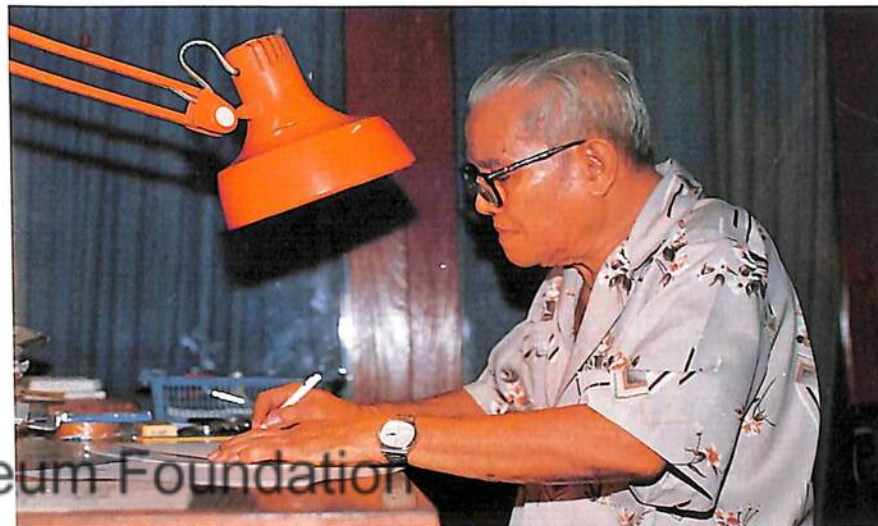

ผมรักศิลปะ และการทำงานศิลปะคือชีวิตจิตใจของผม อาจเป็นเพราะตระกูลสืบเชื้อสายมาจากช่าง คุณแม่เป็นลูกสาวพระเทพธนา (สิน ประติมาประกร) ซึ่งเป็นช่างปั้นสมัยรัชกาลที่ ๖ และคุณพ่อของคุณตา (ตาหวด) ก็เป็นทั้งช่างปั้น ช่างหล่อ ชื่อนี้หลวงวิจิตรนิรมล

ผมเกิดมาในบรรยากาศของการทำงานศิลปะเท่าที่จำความได้ ตั้งแต่เล็ก ๆ ก็ได้เห็นคุณแม่ปั้นพระพุทธรูปอยู่บ้าน อีกทั้งสิ่งแวดล้อมอำนวยให้ บ้านแทบทุกหลังในบริเวณที่อยู่อาศัยมีอาชีพเดียวกัน คือ เป็นช่างปั้น ช่างหล่อบ้าง จะเห็นได้ว่าถิ่นที่พวกเราอยู่นั้นจึงถูกเรียกขานกันว่า "บ้านช่างหล่อ" มาจนทุกวันนี้

เมื่อเรียนจบชั้นมัธยม ๔ จึงได้เข้าศึกษาที่โรงเรียนเพาะช่าง เรียนได้ปีครึ่งก็ออกมาช่วยคุณแม่ปั้น ประจวบกับได้วิทยุขตามประเพณีไทยเรา ผมจึงบวชศึกษาธรรมและสอบได้นักธรรมตรี อยู่ครบ ๑ พรรษา ก็ลาบวชมาช่วยงานทางบ้านตามปกติ ครั้นทราบข่าวว่ากรมศิลปากรเปิดโรงเรียนศิลปากรขึ้น จึงสมัครเข้าศึกษา ผมเป็นศิษย์รุ่นแรกของโรงเรียนศิลปากร เมื่อจบออกมาได้เข้ารับราชการในกองหัตถศิลป์ กรมศิลปากร ในฐานะประติมากร ทำงานปั้นและหล่อในโรงหล่อ ผมเคยทำงานร่วมกับอาจารย์ศิลป์ ในโครงการประติมากรรมขนาดใหญ่ที่อนุสาวรีย์หลายแห่ง และช่วยงานด้านการสอนนักเรียนศิลปะ

โดยนิสัยผมชอบ และมีความถนัดในการปั้นรูปเหมือนมาก การทำงานได้สำเร็จลุล่วงไปแต่ละชิ้น ๆ นั้น เป็นเหตุกระตุ้นให้เกิดกำลังใจอยากทำงานอีกต่อไปเรื่อย ๆ เปรียบประหนึ่งศิลปะเป็นเรื่องของจิตใจโดยตรง ผมไม่เคยท้อถอย แต่เดี๋ยวนี้มีเหตุจำเป็นต้องหยุดทำงาน ด้วยสุขภาพไม่อำนวย แต่ผมยังคิดหวังอยู่ว่า ถ้าหากยืน เดิน เห็น ได้ดังปกติ ก็จะทำงานต่อ เพราะผมรักงานปั้นเป็นชีวิตจิตใจ จะมีความสุขที่สุดที่ได้ทำงาน ชีวิตผมอยู่ได้ ก็เพราะมีข้อผูกพันทางนี้ในจิตใจ

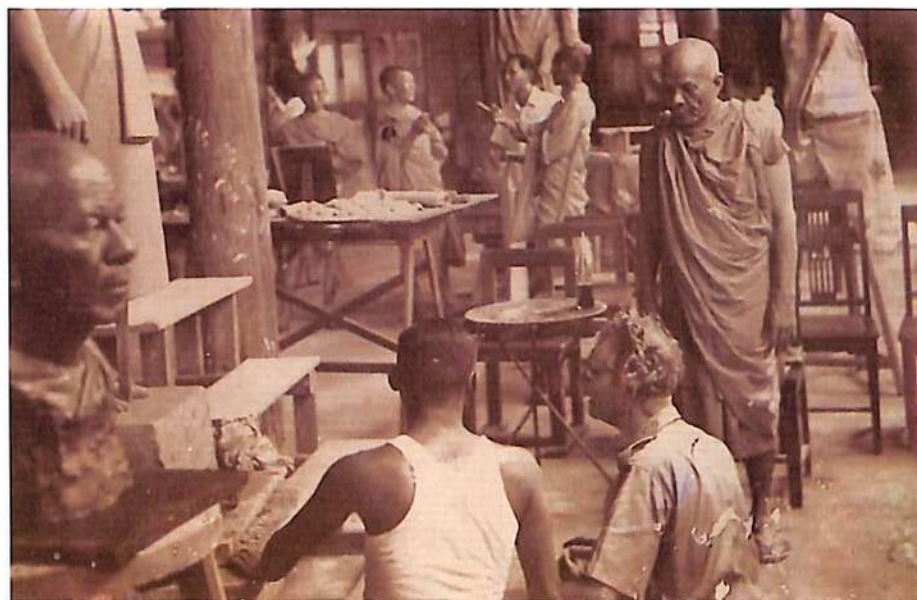

พิมาน มุลประมุข

พิมาน มุลประมุข

Rama IX Art Museum Foundation

For the love of art, I try to imbue my work with conviction. Perhaps it is part of the family tradition in that my mother's father, Phra Dhep-rojana (Sin Pratima-prakorn) was a sculptor during the reign of King Rama VI, and his father, Luang Vijitr-niramol, was also a sculptor and skilled Buddha Image caster.

I grew up in surroundings where everyone I knew was involved in some form of creative art. I still remember my mother working on a Standing Buddha Image in our house. Even our neighbours pursued the same occupation, earning their livelihood by sculpting and metal casting. In fact the area where I grew up is still called Baan Chang Loh (Foundry Village) - even today.

After completing my secondary school education, I continued my studies at the School of Art and Crafts (Poh Chang). Unfortunately, however, my training was cut short after a mere one-and-a-half years in that I had to assist my mother in her work. Also it was about time for me to become ordained as a Buddhist monk as required by Thai tradition. Within a short period of three months, I managed to pass the examination for which I was awarded a Grade I Certificate called 'Nak Dham Tri'. I then left the monastery to resume my duties as an assistant to my mother, the sculptor. Learning that the Department of Fine Arts had opened an art school, I rushed to apply and upon gaining admittance, I entered Class I of the Silpakorn School Art.

After graduation I joined the civil service, serving as a sculptor in the Traditional Arts Division of the Department of Fine Arts, sculpting and casting being my main assignments. I was immensely fortunate to work under the supervision of Prof. Silp Bhirasri in a number of major projects, including various public monuments, in addition to teaching some courses to students at the Silpakorn School of Art.

Sculpture seems to suit my temperament better than other art forms particularly the school of realism. To me, each piece of work, once completed, became a source of inspiration to work and produce more. I wish to continue with my artistic pursuits as expression of my spiritual side, something emanating directly from my heart and mind. I never become discouraged by failure to reach my objective. Now, however, given my age, my work is often disrupted for reasons of poor health. Nevertheless, I still hope that as soon as I can walk and move around normally, I will be able to resume my artistic career. Sculpture is part of my very existence, and I am always happiest working on my art. I am highly gratified that I am able to work, so much as it gives me enormous pleasure every time I work on a piece of sculpture. I have managed to live this long because I am fully committed to this kind of work.

Pimarn Mulpramook